

Վեն օր կհրատարակուի: — Վեկ հասո: տալ: փարայ է: — Վարդապետին մեջ բաժանորդ ըլլալ ուղղով: Վեկ Վեճիտ պետ: Վճար: 13) Թարայ հասո: իսկ գաւառայ մեջ 23 դըշ: դարձեալ 100 Թարայ հասո: Թղթառու: Թեան: Ժողով: ալստ ըլլաւ: — Տնտեսական տողը 40 փարայ է մեկ անգամի հա: մար: — Վարդապետին Կաթիլ և ուրիշ օր և է դրոժիւն պետք է ուղղել աւ Տնորէն ի կա: Թիտ Վիսէնտիսիան տարածը:

ԱՐՏԱՐԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Հիրայէն Վեճիտին եկած լու: րերը կհաստատեն Թե. կրեալէ անուէն շողենաւը անցեալ երեքշաբթի ծամ: բայ ելեր է Սթարիոյ ծախքերը եր: Թալու համար:

— Հապէշաստանէն հասած լու: րերը տակաւին նշանաւոր դէպք մը չեն յայտնեց ասի միայն մօտալուծա ծա: կատամարտի մը յայտ կհաւատեն:

Կըսուի Թե. Թեոդորոս Թագա: ւորը Վահրաւա բաղաւթին մէջ 13 Թնդանիսթ ունի, և մեկ կողմէն պա: շար կպատրաստէ յիշեալ բաղաւթին հա: մար. առկէջ զատ 10 000 կրթեալ զօր: քով վերջապէս պատերազմելու որո: շում ըրած է: Վճար անգղիական բա: նակը անհամբերութեամբ յարձակել կուզէ եղեր Թեոդորոսի ձեռքը եղած ամրոցին վրայ:

Կըսուի նաեւ Թե. Հապէշաստանի Թե: ոդորոս Թագաւորին ներքին Թշնամիք տեսնելով որ անգղիացիք Հապէշաս: տանի վրայ կարշաւեն: հարկադրե: րեն հաշտուիլ Թեոդորոսի հետ և մի: անալ: Հեռաւարտ կտուգեն Թե: անգղիացիք մօտերս պատերազմի պի: տի ոկսին:

— Ռուսիոյ կառավարութեան կող:

մանէ գրաւուած լեհացւոց ստաց: ուածքներէն մինչև հիմա 201 կտորը ծախուեր է խիստ աժան գնով: Վ: սոնց մէջէն մեկ կտորը այսինքն բազ: մաթիւ անգամներէ բաղկացեալ ըն: տանեաց մը բնակարան ըլլալու չափ տուն մը պարտէզովն ու այգիով մեկ: տեղ 13 դուռնի ծախուեր է:

— Վերքիկայի մէջ սե մը ճերմակի մը հետ ամուսնացած ըլլալուն համար յանցաւոր դատուելով, 5000 ըիալ տուգանաց դատապարտուեր է:

— Կարի մեքենային հնարդն է ամե: րիկացի Հալ անուն դարբինը: Վճար գիւտն քրեր է առկէջ. 23 տարի յա: ռաջ 49 տարեկան եղած ատենը, բայց աղքատ ըլլալուն և օգնութիւն չգտնելուն համար ժամանակ մը ան: յայտ մնացեր է իւր գիւտը: Վերջե: րը յաջողեր է հարուստ մարդ մը ձեռք ձգել և գիւտը կառավարութեան ներկայացունելով արտօնութիւն բա: տանալ: Իւր հեղինակութիւնը մեծ ընդունելութիւն գտնելով, Թայրոր: ուութիւն ըրեր է որ ուղղով չինէ, բայց մեքենայ գլուխ իրեն 1-2 ըիալ տայ: Վճարէս մեկ տարուան մէջ 140 միլիոն ըիալ հարստութեան տէր եղեր է, բայց դարձեալ չէ իր իր ձգել իւր առջի արհեստը: Վճար եր:

ջանիկ դարբինը ազգատէր մէկն ըլլալով, Ամերիկայի վերջին յեղափոխութեան ատեն դերութեան բարձման կողմնակից գտնուելով զինուորերէ և երբեմն իւր անձնական քսակէն կ'ընտրէ եղեր իւր գտնուած գնդին ամառականներն ու պաշարը :

— Արքայէն իշխանին յատուկ պաշտօնով իրութիւն ուղեւորութիւնը յաջող արդիւնք մը չէ ունեցեր Վաղ զից նկատմամբ : Իշխանը միայն կրցեր է օգնել և միջնորդել Խալից և իւրութեան մէջ եղած խնդրոց կարգադրութեան :

— Վաղ զից մէջ սովու պատճառաւ կարօտելոց օգնելու համար, կառավարութեան կողմէն օտար տէրութեանց քով գտնուած դեսպանաց ազդարարութիւն եղած ըլլալով, մայրաքաղաքիս դաղդիական գեսպանին միջոցաւ ալ մէկ քանի աւուր մէջ 50 հազար զօր չափ դրամ հաւաքուերէ :

— Վաղ զից կայսրը Անգլիոյ արտաքին գործոց նախարդ պաշտօնէին վրայ ի վազուց համակրութիւն ունեցած ըլլալով, Փարիզ հրաւիրեր է զանի՝ ներկայ խնդրոց վրայ խորհրդակցելու պատճառաւ :

— Տանիմարքայի կառավարութիւնը 1,200,000 ռիալ յաակոցուցեր է պատերազմական պատահական ծախուց համար :

— Ֆիլիպինէն մէկ տարւոյ մէջ 25 միլիոն օխոյ պանիր և 15 միլիոն օխոյ իւղ գուրս ելնելով, մեծ մասը Վաղ զից ու Անգլիա գացեր է :

— Արքայէն կայսրը փոխադարձ այցելութեան համար Ինգլիստոնի գտնուած ատենը մեծ ընդունելութիւն պիտի ըլլայ և 400 հազար ռուս զօրք համախուսմբ զինուորական հանդէս մը պիտի տան եղեր :

— Պապական երկրին մէջ մասոյ

մշակութիւնը հերետիկոսութեան առաջին պատճառ կարծուելով՝ պապական կղերը մեծ ջանք և փոյթ կը ցուցնէ այս մասին ժողովուրդը կայր պահելու, և զանի իբրեւ անբան կենդանի ընելու, սրպէս զի ջերմեռանդ քրիստոնեայ մը պատրաստէ զանի : Անր ըսածը հաստատուելու համար բաւական է հետեւեալ պատմութիւնը զոր Հռովմէն գրուած նամակէ մը կ'ըսուի :

Իննսնամեայ ծերունի մը հոգեվարք վիճակի մէջ ինկած՝ խոստովանահայր քահանայն կիսնչուի որ վերջին պարտականութիւնները կատարէ. քահանայն ամէն բանէ առաջ կ'ըսէ՝ « քահանայն ծերունեայն քանի մը հարցումներ ընել կրօնից վերայ, և կրտէ, « քանի՞ Աստուած կայ » : — « Երբեք », կ'պատասխանէ հոգեվարքը : — « Ինչեւեղեւ », կ'ըսէ քահանայն, « Երբեք անձինք և մի Աստուած » : հիւանդը քիչ մը մտածելով՝ կ'աւելցնէ. « չեմ կրնար այս մասին պնդել : մանուկ էի, ինձ կրտէին Երբեք են . . . ինչու՞ն տարուան եղայ, բայց չեմ գիտեր Երբեք այնչափ տարիներէն ի վեր անոնց մէջէն մէկը չէ՞ մեռեր արդեօք » :

Այս պատմութիւնը մեր միտքը կ'ընդհատէ ալ որ հայ եպիսկոպոսի մը այն ատուր գաղափարը թէ՛ ժողովուրդը ջերմեռանդ ըլլալու համար տոկոս մտաւ է : Անոնցինք որ ուշադրութեամբ կարգայ այն բարձրաստիճան կղերը ան պատմութիւնը : Թերեւս վիճաբանութեամբ չհամազուլած՝ համոզուի գէթ սոյն պատմութեամբ, և իրեն հետ համոզուին նաեւ ամեն անոնք՝ որ գաղափարակից կ'գտնուին իրեն :

— Աղքատ ստիքի մը՝ որ սովորութիւն բրած է եղեր անխափաճառի մը խանութին քով գտնուելու, իւր

արուեստին գործիքները գողցուցած ըլլալով խեղճը. քանիմը օր զանաք գլու ներս համար թափառելէն յետոյ, վերջապէս օրմը Քալաֆաթեւերի ըս ուսած թաղէն անցած աստէն մեծ ու բախումեամբ կտեսնէ իւր գործիքները որոնցմով ուրիշ սափրիչ մը մէկը կածիւնը։ Սափրիչին քով կմտնեայ սակայն այս վերջինը ձեռք չիցնալու համար կձգէ ամէն բան կիսիւնի. մեր սափրիչը տեսնելով որ բոլոր գործիքները իր ձեռքը անցած են, անմիջապէս կսկսի ամիւնելը շարունակելէ։ Հոն ներկայ եղողները եղելու թիւներ իմանալով կարգաւ ամիւնելու փափագնին կայանեն և այս կերպով սափրիչը կստիպուի իր արուեստը գործել մինչև երեկոյ, ջահերով իսկ։

— Գաղ. օրագրիմը մէջ կկարդանք։ Միջեալ տարի նոյեմբեր. 18ին Սէն Ժոզ անուան եռակայմ նաւը Վալիաթա յէն ճամբայ կելլէ Վարսիլիա երթալու. ճամբան նաւակածութեան հանդիպելով և ուրիշ հնարք մը չգտնալով ապրանայ, նաւասափք մակայկները կմոնեն, հետերնին պաշար առած։ Այսպէս մակայկները վեց եօթ օր նաւելէն յետոյ՝ գիշերմը մակայկին մէկը կընկզմի իր մարդիկներովը. միւս մակայկը Վատահասկար կղզւոյն հրուանդանը հասնելու համար աչ խոտած աստենին ջաւօք սրտի կնկա տեն որ ուտելիքնին պիտի պակսին, ուստի չմեռնելու համար կառաջորդուի որ մէջերնէն մէկը կերակուր ըլլայ իրենց և այսպէս ամէնքնին չկորսուին։ Վհաւնին այս առաջարկութեանը և վիճակ ձգելով վիճակը նաւաստի մը կելլէ, որ քիչ մը աստէն աղօթելէն վերջը՝ անանց անձնատուր կըլլայ։ Նաւաստիները խղճալով իրենց ընկերոջը վնասը՝ կրկին վիճակ մը կձգեն,

թէ իրենցմէ ո՛վ առաջին հարուածը պիտի տայ, վիճակը ատաղճադործի մը կելլէ, որ առանց երկբայելու կաշկիւնով կսպաննէ խեղճը։ Առաջին օրը զահին արիւնը ուղեղը յափշտակուելով ուտուելէն վերջը մօրմինը կյօշուտեն և արեւու մէջ կչորցնեն։ Բարեբաղդաբար ամբողջ դիակը չմնացած կհասնին Վատահասկար կիսամեռ վիճակի մէջ և անկեց թամաթալ քաղաքը երթալով գաղղիացի հիւպատոսին պաշտպանութեամբ Վարսիլիա Սէն-Տընի հիւանդանոցը կխնամուին։

— Հապէշաստանի անգղիական բանակին համար տարուած կարասեաց պատճառաւ անգղիական օրագիր մը հեղինակ մը կհարցնէ թէ արդեօք յիշեալ երկիրը տարուած կարասեաց հետ օգտագործի մ'ալ զրկուած է, մինչեւ ցարդ անտեսանելի եղող թիւս գորսո թագաւորը յայտնի տեսնելու և անոր բանակը՝ զօրութիւնը քննելու համար։

— Տարածայնութիւն մը կայ իրը թէ Հաննովերի դահակորոյս թագաւորը Հռովմ բնակելու փափագ մը յայտնելով՝ Միգոնելի կարդինալը պարտք համարեր է նախ Բրուսիոյ կառավարութեան իմացնել յիշեալ թագաւորին փափոգը և հարցնել թէ պապական տէրութեան այս մասին բռնած ընթացքը Բրուսիոյ անհաճոյ պիտի երևի։ Պիլմարք կոմսը ապահովցուցեր է այս կողմանէ զգուշական տէրութիւնը։

— Բուսիոյ Պրիւն քաղաքէն կը դրեն թէ նոյն քաղաքին մէջ քրաչէն պանդակի մը առաջին գտնիկներ գիշեր աստէն կործանելով, շատ մարդ թաղուեր է փլատակներու տակ։

Հետեւեալ օրը փլատակներուն տակէն հանուեր են տասն և վեց մեռեալ և երեք վիրաւորեալ և մա-

նուկ տղայ մը որ հրաշխք ազատուեր է, քանի որ քովը քնացող աղջկը մեռեր էր :

— Ողորմութիւն խնդրելու նոր եղանակ մը . — Սուրացիան մը Ղաթաթիա խանութի մը առջեւ կիայնի ողորմութիւն մը խնդրելու : Խանութպանը մանրուք չունենալուն համար՝ կձամբէ մուրացիանը . բայց նա ընդգիմանալով՝ Թախանձանքը կրկնապատկէ : Դատեն խանութպանը մուրացիանին թեւէն կըռնէ . որ մէկ կողմ ընէ . և ահա այս վերջինը աղաղակ մը կսկսի փրցնել, ինծի զարկաբեկով, և կերթայ ոստիկանութեան կըողքէ : Բարեբաղդաբար տեղական ոստիկանութիւնը ճանչնալով մուրացիանը և մահաւանդ գիտնալով որ ըստակ փրցնելու համար են այս քանդատները, վաճառէ է զանի :

— Իւսկիւտարցի մը՝ որ սովորութիւն ըրած է եղեր հալել կլէլու, անցեալ շաբթու երեկոյ մը սրճարանէն դուրս կելլէ հաշիշով գինովցած : Սակայն փոխանակ տուն երթալու, որ իւր նպատակն էր, շիտակ ծովէ զերք կիջնէ և ծովը կկնայ : Չրին ցրտութենէն խելքը գլուխը գալով ծովէն դուրս կելլէ թրջուած խիւժ՝ դարձած : Երանի՛ թէ այս դէպքէս խրատ առնէր անգամ մ'ալ չգործածել յիշեալ վնասակար մարմինը :

— Հօճապէկի հրէից երեւելիները Ռուսիոյ մէջ սովու պատճառաւ տառապելոց օգնութեան համար ստակ հաւաքելէն զատ, համբերու ու խուրճու համար ալ, հաստատութիւն մը կկանգնեն եղեր :

ԼՁԴ

Օրագրոյ 1 էն մինչեւ 100 թիւերն ամբողջ կազմուած, կձախուր Ղաթաթիա Սիւհէնիսեան տարարանը ի գին 1 արծաթ մէծիտ :

Լրդէն բաժանորդ գանուողն, բուն և նոր բաժանորդ եղողներուն 10 զուրուշի կարուի :

Յայտնի է թէ՛ Եւրոպիոյ մէջ բաղմամբիւ վիսպատանութիւններ հրատարակուած են և հետզհետէ կհրատարակուին, մարդկային բնաւորութեանց բոլոր վիճակը երեւան հանելու և դէշն ու աղէկը ցուցունելով միշտ հասարակաց օգտին ծառայելու գովելի նպատակաւ :

Եւրոպիոյ հրատարակութիւններ քիչ ժամանակէ մ'ի վեր մեր ազգին մէջ ալ երեւիլ սկսան : Եւ ահա այս օրերս Սեմ. Յովսէփ աղա Սարուշ «Պիր Սէֆիւ Օքլճէ» անունով վիպատանութիւն մը հրատարակել տուած է, որ շատ զբօսեցուցիչ կրթիչ ու հետաքրքրական բլալով հասարակաց ընդունելութեան արժանի է :

Կգտնուի մայրաքաղաքիս բոլոր հայ գրաւաճառաց խանութները, և կամուրջին գլուխը Ի՛նթիսապի գիմացը՝ թ. 7 և 8, և Պէյօղլու Երաճամի Պ. Օաննիի դեղարանները : Իննն է մէկ արծաթ մէծիտ :

Օրագիրս կձախուրի Սահմուտ փաշա Վաղդքճր խանի քովի գրաւաճառին խանութը. Սաքանօգուշու Օիւմ ոլիւլիւ խանին տակը Վափաթեանի խանութը, Պահճէ-գափու Ի՛նթիսապի դէմի զբօսարանը, Պէյօղլու շիտակ ճամբան 187 և 149 թիւ ծխալաճառաց խանութները. Պէշիկթաշ ծխալաճառ Պետրոս աղայի խանութը. Ղաթաթիա Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ բանկալը և Պէյօղլու Ս. Երրորդութեան եկեղեցւոյ բանկալը :

ՏՆՕՐԵՆ ԵՒ ՏԵՐ

Հ. Ս. ԱՆՃԱՅԵԱՆ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՍԻՒՀԵՆՏԻՍԵՆՆ